

REPERTORIUM VAN KRUIDBOEKEN

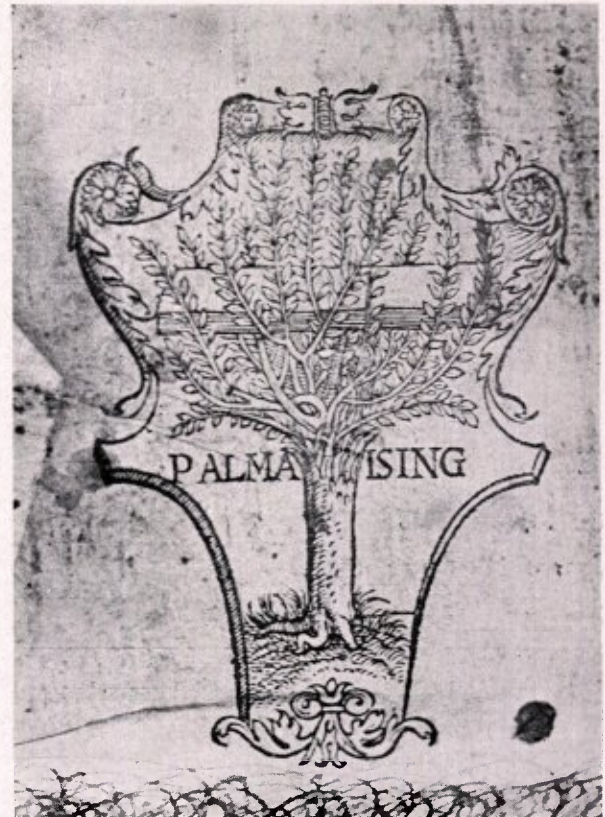
verschenen vóór 1800 en aanwezig op de tentoonstelling georganiseerd bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

(Vervolg).

Afb. 1.

L. Fuchs, Den nieuwen Herbarius.

Afb. 2.

L. Fuchs, Den nieuwen Herbarius.

15e eeuw	16e eeuw	17e eeuw	18e eeuw
----------	----------	----------	----------

1795

HOFFMANN, GEORG, FRANZ, Deutschlands Flora oder botanisches Taschenbuch. 2er Teil für das Jahr 1795.

Erlangen, J. J. Palm, 1795. 1 bd., 8°, met titelplaat en gekleurde afb.

Eigendom P. A. Schrijnen, Venlo.

GEORG FRANS HOFFMANN, geb. in Beieren. Hij was eerst hoogleeraar aan de Universiteit te Göttingen, daarna te Moscou. Hij gaf een systema uit met atlas. Onvoltooid bleven zijn *Enumeratio lichnenum* I—IV en zijn *Historia dalicum* (1785).

1528

JUCUNDUS VERONENSIS, Libri de re rustica M. Catonis lib. I. M. Terentii Varronis lib. III. L. Iunius Moderatus Columella lib. XII. Palladius, lib. XIII. De duobus dierum generibus etc.

Zonder plaats en drukker. 1528, 391 bladen en 37 bladen Inleiding en register. 8°, met afb.

Eigendom J. J. Timmers, Sittard.

1764

KNIPHOF, JOH., HIERONYMUS, Botanica in originali seu herbarium vivum in quo plantarum tam indigenarum quam exoticarum peculiari quidam operosaque enchiresi atramento..... exhibentur.

Halae Magdeburgicae, 1764. Zonder aanwijzing van drukker, 1 bd., 4°. Verzameling gekleurde afb.

Eigendom J. J. Timmers, Sittard.

15e eeuw	16e eeuw	17e eeuw	18e eeuw
-------------	-------------	-------------	-------------

- 1758 KNOOP, JOHANN, HERMANN, Pomologia, dat is beschrijvingen en afbeeldingen van de beste soorten van appels en peeren.....
Leeuwarden, A. Ferwerda en G. Tresling, [1758]. 1 bd., 4°, met gekleurde afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1790 KNOOP J[OHANN], H[ERMANN], Beschijving en afbeeldingen van de beste soorten van appels en peeren. Met voorreden van J. Fl. Martinet.
Amsterdam-Dordrecht, Allart, Holtrop, de Leeuw en Krap, 1790. 1 bd., gr. 4°, met afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- J. H. KNOOP, geb. omstreeks 1700 bij Cassel, waar zijn vader belast was met het beheer van den vorstelijken lusttuin Freienhagen aan de Fulda. De prinses Maria Louise van Hessen-Cassel benoemde hem tot hovenier van hare buitenplaats Marienburg. Ondanks zijn groote bekwaamheden kwam hij in kommervolle omstandigheden door drankmisbruik. Hij heeft verschillende werken over hovenierskunst, wiskunde e.d. geschreven.
- 1698 LEMERY, NICOLAS, Traité universel des drogues simples.
Paris, Laurent d'Houry, 1698, 4°.
Eigendom J. J. Timmers, Sittard.
- 1727 ——— Dictionaire ou traité universel des drogues simples. In 2 kol. gedrukt, met afb.
Rotterdam, Jean Hofhout, 1727.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- N. LEMERY, geb. te Rouaan 1645, gest. te Parijs 1715. Als Protestant nam hij de wijk naar Engeland. Na zijn terugkeer in Frankrijk promoveerde hij tot Dr. in de medicijnen te Caen. Met behulp van een vernuftig instrument kwam hij tot zijn vulkaantheorie. Bekend is van hem o.a. nog: *Pharmacopée universelle* en *Recueil nouveau des secrets et curiosités les plus rares*.
- 1743 LINNAEUS, CAROLUS, Genera plantarum eorumque characteres naturales, secundum numerum, figuram et proportionem omnium fructificationis partium.
Parisiis, M. A. David, 1743. Editio secunde. 1 bd., 8°.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1753 LINNAEUS, CAROLUS, Species plantarum exhibentes plantas rite cognitatas ad genera relatas cum differentiis specificis, nominibus trivialibus, synonymis selectis locis natalibus, secundum systema sexuale digestas.
Holmiae, Laurentius Salvius, 1753. 2 dln. in 1 bd., 8°.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1773 LINNAEUS, C[AROLUS], Handleiding tot de plant- en kruidkunde, benevens eene uitvoerige beschrijving der boomen, planten, heesters... volgens het zamenstel van ——. Met voorrede van M. Houttuyn.
Amsterdam, L. van Es, 1773, 14 bdn., 8°. Met gekleurde afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1777 LINNAEUS, CAROLUS, Vollständiges Pflanzensystem nach den 13en lat. Ausgabe und nach Anleitung des holländ. Houttuynischen Werks übersetzt u. mit einer ausführlichen Erklärung ausgefertigt.
Nürnberg, G. N. Raspe, 1777, 14 bdn., 8°. Met portret en afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1780 LINNAEUS, CAROLUS, Philosophia botanica in qua explicantur fundamenta botanica cum definitionibus partium, exemplis terminorum, observationibus rariorum. Adiectis figuris Aeneis. Ed. secunda, curante Joh. Gottlieb Gleditsch.
Berlini, Chr. Fr. Himburgus, 1780. 1 bd., 8°, met afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.

15e eeuw	16e eeuw	17e eeuw	18e eeuw
----------	----------	----------	----------

- 1780 LINNAEUS, [CAROLUS], Natuurlijke historie of uitvoerige beschrijving der dieren, planten en mineralen, volgens het zamenstel van den heer — Amsterdam, de Erven van F. Houttuyn, 1780—1783, 37 bdn., 8°. Met afb.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.
- 1784 [LINNAEUS, CAROLUS], Systema vegetabilium secundum classes, ordines, genera, species cum characteribus et differentiis. 14 editio. Curante J. A. Murray.
Gottingae, J. Chr. Dieterich, 1784, 1 bd., 8°. *Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.*
- 1789 [LINNAEUS, CAROLUS], Systema naturae per regna tria naturae, secundum classes, ordines..... Editio 13a, Cura J. Fr. Gmelin.
Lugduni, J. B. Delamollière, 1789, bdn, 8°. *Eigendom Stadsbibliotheek, Maastricht.*
- 1796 [LINNAEUS, CAROLUS], Systema vegetabilium, secundum classes, ordines, genera, species cum characteribus, differentiis.
Lugduni, Bernuset, Delamollière, Falque et Soc., 1796, 2 bd., 8°. *Eigendom Natuurhistorisch Genootschap.*
- CAROLUS LINNAEUS, geb. te Råshult in Zweden 1707, gest. 1778. Zijn vader, die predikant was, liet hem theologie studeeren, doch zijn aanleg voor botanie verzette er zich tegen. Aan de Universiteit te Lund onderscheidde hij zich als student in die mate, dat een der professoren hem op 23-jarigen leeftijd reeds zijn colleges in de botanie overdroeg. Vervolgens maakte hij verschillende reizen, o.a. naar Lapland, Nederland, waar hij geruimen tijd vertoefde en met Boerhaave kennis maakte, Frankrijk en Engeland. Zijn roem ligt vooral in zijn vermogen om te classificeeren en zeker ook in zijn buitengewoon omvangrijke kennis, welke eerste hoedanigheid zich vooral uit in zijn *Species plantarum*. Bekend is zijn systeem, dat gebaseerd is voor de indeeling van het plantenrijk, op het aantal meeldraden. Zijn *Philosophia botanica* is langen tijd in Europa het meest gebruikt handboek geweest. Zijn zoon Carolus heeft als botanist den roem van zijn vader geenszins kunnen evenaren.
- 1581 LOBEL, MATHYS DE, Beschryvinghe der planten ende cruyden.
[Antwerpen, Plantyn, 1581]. 2 dln. in 1 bd., fol., met afb.
Achterin bevindt zich een register van de hand van wijlen J. L. Franquet.
Zie voor plaats, jaartal en drukker *Dr. A. J. Van de Velde, Verslagen en Mededeelingen Kon. Vlaamsche Academie, Jrg. 1927, p. 36 vlg.*
- MATHIAS DE LOBEL, zijn naam wordt ook geschreven: de L'Obel, geb. 1538 te Rijssel. Hij was eerst geneesheer van prins Willem van Oranje, later van koning Jacob I van Engeland. In dit land publiceerde hij zijn *Adversaria nova*; daarna te Antwerpen het 1e dl. van de *Plantarum seu stirpium historia*....., getiteld *Stirpium Observationis*. Dit werk behandelt vooral de in Nederlandsche tuinen voorkomende gewassen, waarvan het een zeer goed beeld geeft. De Lobel was een der voornaamste plantkundigen der 16e eeuw.
- 1557 [LONICERUS, ADAM], Kreuterbuch. Zonder plaats, schrijver en jaartal.
3 dln. in 2 bdn., 4°. Met afb. Geschonden. Zie afb. 3 en 4.
Eigendom Natuurhistorisch Genootschap
Opm. Titelpagina alsmede verschillende andere blz. met aanwijzing van titel, schrijver enz. ontbreken. Dit exemplaar is waarschijnlijk de uitgave van 1557 naar den druk te oordeelen. *Dr. J. J. van de Velde, Botanisch Jaarboek, Gent, 22e jrg. (1930)* blz. 81, noemt de uitgaven van 1557, 1573, 1609, 1630. Op de Kon. Bibliotheek te den Haag is er echter nog een uitgave van 1593, te Wageningen een van 1604. Voorts is er nog een:
- 1578 ——— Kreuterbuch, gedrukt te Franckfurt am Main, bey Georg Raben, 1578. Er zijn dus veel meer uitg. dan o.a. in de *Allg. Deutsche Biographie* vermeld worden.
Eigendom Arn. Schmitz, Gulpen.
- ADAM LONICERUS, geb. te Marburg 1528, gest. 1586. Reeds vroeg muntte Lonicerus uit. In 1553 werd hij hoogleeraar in de Wiskunde te Marburg en in 1554 doctor medicinae. Hij bewoog zich op verschillend gebied, zooals op het gebied der wiskunde, medicijnen, botanie. Vooral door zijn botanische werken, die vele malen herdrukt werden en bijzonder populair waren, is hij bekend geworden.

(Wordt vervolgd).